СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 113. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 16. травня 1931. VOL. XXXIX. No. 113. Jersey City, N. J., Saturday, May 16, 1931. THREE CENTS.

ҐРІН ЗАПОВІДАЄ СТРАЙКИ НА ВИПАДОК ЗНИЖУВАННЯ ПЛАТЕНЬ

ВАШИНҐТОН. — Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, заявився дуже рішучо проти знижування заробітних платень і підчеркнув, що зорганізоване робітництво буде боротися з спробами знижок на всі лади, до страйків включно.

СКЛИКУЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ СРІБЛА.

ВАШИНҐТОН. — Вже пізнати добрі наслідки нарад конґресу Міжнародньої Торговельної Палати. Ото прийде до міжнародньої конференції в справі піднесення вартости срібла. Конференція та мала бути скликана за ініціятивою вашинґтонського уряду, але сам уряд піддав гадку, щоб ініціятива вийшла від Японії.

Запрошення на наради розішле нанкінський китайський уряд.

ПОМЕР ТЕАТРАЛЬНИЙ ҐЕНІЙ.

НЮ ЙОРК. — Помер нагло на удар серця Давид Беляско, літ 76, котрий від десяток літ був знаний в Америці як „театральний чарівник". Многі вважали його ґенієм. Вихован він цілий ряд акторів, а сладив яких 200 ріжних вистав. Його світляні ефекти були чаруючими. Щодо цього був він довгий час одиноким американським „чарівником" на сцені.

ВЕТЕРАНИ ДОМАГАЮТЬСЯ СКЛИКАННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРАЦІ.

ІНДІЯНАПОЛІС. — По відомостям, зібраним Американським Леґіоном, виходить, що тепер є понад 6,000,000 безробітних в Америці. Між безробітними є яких 750,000 ветеранів.

Американський Леґіон має тепер 900,000 членів. Від імени тих членів буде вислана до президента Гувера петиція в справі негайного скликання національної, аполітичної конференції праці. В тій справі ухвалив Леґіон резолюцію, в якій стверджується, що йдемо до чимраз гіршого положення, бо економісти і фінансісти не відповіли своїм завданням і злекховажили всі осторогі, які передавано їм в справі депресії ще минулого року.

КОНЕТИКОТ СТАЄ МОКРИМ.

ГАРТФОРД.— Палата послів стейту Конетикот, яка була досі в більшости сухою, заявилася 171 голосами проти 59 за референдум при стейтових виборах у справі домагання від конґресу знесення 18 поправки.

ЗА МІЖНАРОДНІЙ СУД І ЛІҐУ НАЦІЙ.

НЮ ЙОРК. — З ріжних боків розпочато нову кампанію в справі приступлення Злучених Держав до Міжнародного Суду в Газі. Хочуть довести до того, щоби сенат ухвалив приступлення в лютім 1932 року.

Таке приступлення до Гаґського Суду вважали би першим кроком до приступлення Злучених Держав до Ліґи Націй.

ҐЕМБЛЕРИ СКЛАДАЮТЬ МІЛІОНИ ДО БАНКУ.

НЮ ЙОРК. — З поліційних доходжень вийшло, що Генри Міро, котрий держав дім гри, вложив до банку на протязі чотирох років $1,121,000, а його спільник Вилфред С. Брунер вложив за пять літ $1,753,342.35.

Оба ґемблери відповідатимуть тепер перед судом.

ВЕТЕРАНИ ДАЛІ ПОЗИЧАЮТЬ.

ВАШИНҐТОН. — Вправді не вносять тепер стільки аплікацій на ветеранські позички, як це було в першім тижні, коли то вплинуло 985,000 аплікацій, але все ще останнього тижня внесено 40,401 нових аплікацій.

ЧИМРАЗ ВИЩІ ПОДАТКИ НА НЕРУХОМОСТИ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент торговлі подає, що податки на нерухомости зросли в місті Пасейку, стейту Ню Джерзи, за час від 1918 до 1929 року на 259%.

БАПТИСТИ ХВАЛЯТЬ ПРЕЗИДЕНТА.

БІРМІНҐЕМ (Алабама). — Баптисти Полудня ухвалили підчас своєї конвенції резолюцію, в якій дають президентови признання за його обстоювання прогибіції й за змагання в справі роззброєння.

БУВ ЗАСИПАНИЙ СНІГОМ ДВА МІСЯЦІ.

АНҐМАҐСАЛІК (Гренляндія). — Оґустін Курто, науковий дослідник, виратуваний британською летунською експедицією, розповідає, що він пережив два місяці в ледяній хаті, засипаний цілковито снігами. Повітря доходило до нього тільки малим комином.

БОЛІ ЗУБІВ І ВІДЖИВЛЮВАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Досвіди виказали, що діти терплять на біль зубів головно з причини невідповідного віджививлювання їхнього організму.

САМОВБИВСТВО АДВОКАТА.

НЮ ЙОРК. — Джан П. Бровмен, адвокат з Рочестер, Н. Й., кинувся з вікна третього поверха готелю Комодор і згинув на місці.

Бровмен був у своїм часі знаменитим адвокатом. Причиною самовбивства був нервовий розстрій.

БОЛЬШЕВИКИ КУПУЮТЬ ГАЛИЦЬКІ СВИНІ.

До Золочева приїхав представник радянської торговельної місії, Добротов, який навязав з золочівськими торговцями безрог розмови в справі купівлі 20,000 безрог для вивозу до СРСР. Цей самий експерт від безрог виїде з Золочева до інших галицьких міст купувати свині.

З ЛЬВІВСЬКОЇ СУДОВОЇ САЛІ.

Суд присяглих засудив Марію Чобан на 6 місяців вязниці за намагане вбивство свого нареченого Михайла Луцика, який покинув її і хотів оженитися з іншою. Марія Чобан стріляла до Луцика на вул. св. Софії, але не вцілила його й відтак поранила себе в намірі самовбивства. — Той самий суд засудив Гриня Горбаня з Вязова, в Жовківщині, на 8 літ вязниці, а його дочку Марію на 3 роки за вбивство Михайла Горбаня, сина засудженого Гриня. Батько застрілив сина з намови дочки, щоби позбутись претендента до спадку.

НОВА ПОЛЬСЬКА ҐІМНАЗІЯ.

В Луцьку на Волині посвятили на днях торжественно новозбудований будинок польської державної ґімназії. З українських ґімназій на Волині, яких є всього три, ні одна не має власного будинку, ні одна не є удержавлена...

МАЙОР КУБАЛЯ ЗНОВ ЗАСУДЖЕНИЙ.

Найвищий військовий суд у Варшаві розглядав справу майора Кубалі, про яку стільки писалось. Як відомо, майор Кубаля був засуджений на рік вязниці і мали його усунути з війська. Майор Кубаля вніс спротив й оборонці доказували, що Кубаля не є автором анонімних листів до ріжних достойників, у яких він доносив, що полковник Райський свідомо хоче знищити польське летунство та й тому сталася спричинювати летунські катастрофи, через що згинуло майже 150 летунських старшин за останні роки. Це саме закидали анонімні полковникови Бекови. Найвищий Суд зменшив кару в присуді суду І. інстанції і засудив майора Кубалю за анонімові листи й зневагу вищих старшин на 7 місяців вязниці й усунення з війська.

СТАРЕНЬКИЙ УБИВНИК.

На берлінськім передмісті Бляйкенбурґ 72-літній урядовець Герман Гренке застрілив свою 53-літню жінку. Причиною вбивства були подружні непорозуміння. Герман Гренке жив з цією другою жінкою тільки два роки.

В ЛІТНІЙ РЕЗИДЕНЦІЇ ПАПИ.

Італійська преса подає, що в літній резиденції папи кипить від кількох днів оживлена праця. Реставрується літню палату, при чім працює ціла група робітників. Ця палата була замкнена від 1869 року, коли то папа Пий IX. прожив там вакації. Літню палату побудував папа Урбан VIII. над озером Альбано і впродовж двох століть ця літня резиденція була улюбленим місцем відпочинку пап. Цього року папа вибирається на вакації до цієї палати.

УКРАЇНСЬКА РАДІО-ГОДИНА.

В неділю, 17 травня, в год. 2.30 до 3-тої, з рочестерської радіо стації W. H. A. M. Український Громадський Хор під проводом Л. Сорочинського виконає слідуючу програму: Кант. св. Юрію, Яціневича; Козака несуть, Леонтовича; Щедрик, Леонтовича; Віє вітер, віє буйний, Кошиця; Ой верба, верба, Леонтовича; Ой дівчина Уляна, Кошиця; Над річкою беріжком, Леонтовича; Ой, устану в понеділок, Леонтовича; Та орав мужик, Кошиця; солісти: Ю. Січинська, М. Климців і Головко.

КОНЕЦЬ ЛІКВІДАЦІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ.

З кінцем квітня ц. р. скінчився піврічний час, на який перенесено в нечинний стан учительський збір української державної ґімназії в Тернополі, розвязаної розпорядком міністра Червінського з дня 25. вересня 1930. На вулиці опинилось одного дня коло 470 учнів і ввесь учительський збір разом з директором. З учнів розвязаної ґімназії принято до інших ґімназій всього кільканадесятьох, а решта, понад 400, взагалі не ходить до школи і більшість мабуть вже і ніколи там не верне. В учительському зборі було 21 учительських сил (з того 17 Українців і 4 Поляків) та директор. З Українців тільки двох одержали посаду в осени м. р. і всі Поляки; катехит о. Тимотей Сембай, як тимчасовий, вернув на свою сталу посаду в народній школі, а таксамо учитель руханки Чорний; решту перенесено в нечинний стан. З учителів спенсіонавано досі вісьмох, а саме (подаємо у хронольогічному порядку, бо декрети доручувано в ріжних часах): 1) Івана Боднара, 2) Ярослава Танчаковського, 3) Ілярія Бриковича, 4) Івана Галущинського, 5) Тому Водяного, 6) Прокопа Лукасевича, 7) д-ра Льва Цегельського і 8) Павла Дякова. Всі вони сьогодні на пенсії, хоч мали ще служити багато літ. Пять учительських сил наразі ще декретів не одержало, а з них — здається — тільки один чи два одержать, як кажуть, посаду; інші опиняться без служби: без емеритури. Один тільки директор розвязаної ґімназії, Михайло Губчак, одержав посаду учителя (не директора) в польській державній ґімназії в Пйотркові і її приняв. Тернопільські польські круги говорять тепер голосно, що розвязана ґімназія в Тернополі взагалі не буде реактивована і в цьому напрямі пороблені вже заходи у відповідальних чинників.

ВБИВСТВО.

У Ланах Соколівських (пов. Станиславів) Микола Боцюрко вбив ножем 18-літню Анну Журавську, a її маму, Катерину, поранив. Зробив це тому, що батьки Анни не хотіли згодитися дати йому Анну за жінку.

СИН УБИВ БАТЬКА.

У Луцьку 15-літній учень народньої школи, Вол. Харчевський, застрілив свого батька Адріяна. Вбивник зізнав, що зробив це тому, що батько знущався над матірю. Вбитий Харчевський, власник кількох реальностей та парцель, був одним з найбогатших мешканців Лулька.

КОНКУРС НА „КРАСНОАРМІЙСЬКІ МАРШІ".

У Ленінграді проголосили конкурс на марші для червоної армії. Прийшло 15 композицій, але ніодна не заслужила навіть на признання.

НАЦІОНАЛЬНІ ТЕАТРИ В СРСР.

В секції мистецтва народнього комісаріяту освіти в Москві рішили від якогось часу зліквідувати цілу низку поганих, ще на-пів приватних театрів у роді „малоросійських труп", „циганських хорів", „непмансько-жидівських колективів" то-що, а на їх місце завести нові національні театри. А саме повстали вже у Москві: Інтернаціональний (з трупою англійською, французькою та німецькою), індоромейський (циганський), жидівський „Трам", чувакський мандрівний і циганський інструктивний. Крім цього організується там український музично-драматичний театр і окрема українська „Студія". У Ленінграді істнують мандрівні фінський і естонський театр, оба державні, і український „Жовтень". У Казані організують два татарські, а в Троїцьку (на Уралі) — третій; у Махач-Кала (Даґестан) — кримський; у Туркулі (Кара-Калпакська область) у кара-калпакській мові, у Грознім — чеченський, в Усть-Сисольську — театр Комі. Цього року повстануть ще дві національні театральні трупи — польська та осетинська.

АРАБИ ЙДУТЬ СЛІДАМИ ІНДІЙЦІВ.

З Єрусалиму повідомляють, що Араби від Алепо до Каїра почали противропейський бойкот. У Бейруті бойкотують бельгійське електричне т-во, тому, що воно не хоче обнизити ціну електричної струї. Трамваї не курсують. По домах світять свічками та нафтою. Уряд сконфіскував три арабські часописи за пропаганду бойкоту. Араби відповіли генеральним страйком. Фабрики й крамниці зачинені.

ВИМІНА ПОГЛЯДІВ.

Німецький праський критик Арґуст Штребель часопису „Богемія" перейшов дозволені межі в своїй критиці, бо назвав співачку оперетки, Соню Шайхер, „зарозумілою гускою". За це ображена артистка дала йому прилюдно поличника. Справу такої гострої виміни думок розбиратиме професійна організація обох „пошкодованих", а крім цього звичайний суд.

ОГРАБИЛИ ДО СОРОЧКИ.

На полях Башні Горішньої (Любачівщина) злодії напали на Івана Духнича та стягнули з нього одежу й чоботи. Нагого лишили в полі й утекли.

ЗАДУШИВСЯ РЕДАКТОР.

У Вонгровці (Познанщина) редактор „Газети Вонгровецкої", Ф. Войцеховський, вертаючи до дому, поспотався і впав головою між штахети. Там і задушився.

МАЛЯР ПІДРОБЛЯВ ГРОШІ.

В Кімполюнзі арештовано знаменитого маляра Константина Букатара, який у своїм ательє підробляв фальшиві гроші по 1000 леїв.

ЛЯХИ ЛІКВІДУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ КООПЕРАЦІЮ НА ВОЛИНІ

ЗАМИКАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ КООПЕРАТИВНІ КРАМНИЦІ, ВИГАДУЮЧИ РІЖНІ ПРИЧИНИ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Краєві ґазети містять дописи з Волині, в яких докладно розповідається про те, як польська влада систематично нищить українську кооперацію на Волині. Крім того реєстрацію нових кооператив утруднюється всякими незаконними вимогами влади, не дозволяється влаштовувати курси для вишколення склепарів і книговодів, а навіть влада часто перешкаджає відбувати звичайні кооперативні збори.

Та найбільше послідовно Ляхи нищать українську кооперацію в повіті дубенськім, де вже закрито кілька українських кооператив за те, що „нема підлоги, полиці не гиблювані" й т. п. Влада відразу наказує ліквідувати склепи, не даючи найменшого речення до направи „недостач", які вона в них знаходить. Останніми часами в одній Дубенщині дванацять українських кооператив одержали наказ негайно зліквідуватись, а скільки ще чекає своєї черги, то годі сказати.

ЗАСУДИЛИ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЛА.

РІВНЕ (Волинь). — Місцевий окружний суд засудив на два роки вязниці бувшого посла й берестейського вязня, Івана Лещинського. Судили І. Ліщинського за передвиборчу промову, яку він виголосив 13. квітня 1930 року в селі Сіянцях, на Волині.

Поліційні свідки та ріжні польські аґенти, що були свідками на суді, зізнавали, що промова посла Ліщинського була підбурюючою. Не зважаючи на те, що оборонці й свідки зі сторони оборони розбили всі твердження прокуратора, суд признав „вину" бувшого посла й засудив його. Цікаво, що цей самий склад суддів рівенського окружного суду в березні цього року засудив також на два роки посла О. Вислоцького за його передвиборчу промову.

НЕМА КІНЦЯ ПОЛІЦІЙНОМУ ТЕРОРОВИ.

ЛУЦЬК (Волинь). — Ревізії й арештування Українців на Волині тревають далі. Серед Українців переводять ревізії, вигадуючи ріжні обвинувачення проти них. Арештованих поліція забирає й десь так ховає, що навіть найближчі рідні не можуть довідатися про те, де вони знаходяться.

Ось, наприклад, у ночі на 24. квітня поліція перевела ревізію в мешканця Володимира Волинського, Бориса Пашкевича. Поліція нічого не знайшла при ревізії, але всеж арештувала Пашкевича ніби за приналежність до УВО. Тепер навіть свояки Пашкевича не знають, куди поліція відвезла арештованого.

ВИДАЛЯТЬ З ЕСПАНІЇ ЄЗУЇТІВ.

МАДРИД (Еспанія). — Републиканське правительство ґотується до видалення з Еспанії чільніших провідників ордену Єзуїтів. Деякі визначні церковні провідники поспішають виїхати з Еспанії, бо вже досить налякані останніми нападами на церкви.

Згідно з наказом уряду почалася конфіскація маєтків, які належать бувшому королеви Альфонсові. Уряд уже перебрав у посідання держави дві його приватні палати в Сантандері та в Сан Себастіяно.

ЗАВОРУШЕННЯ В ЄГИПТІ.

КАЇРО (Єгипет). — Підчас виборів до парляменту, які відбуваються на основі нової конституції, що змінена самовільно урядом, прийшло до кривавих сутичок між населенням та поліцією. Населення в своїй масі збойкотувало вибори й не пішло до голосування. Спеціяльні урядники правительства вламувалися в приватні помешкання й силою змушували мешканців іти голосувати.

На вулицях міст, а зокрема столиці Єгипту, Каїра, зібралися великі натовпи народу, які демонстрували під гаслами: „Геть нову конституцію! Хай живе стара конституція!" Поліція старалася розігнати демонстрантів. Стріляючи в натовпи людей, вона вбила 20 осіб і біля 300 зранила.

Задля перерви комунікації з іншими містами Єгипту годі сказати, що в них робиться.

ВАЖНА НАУКОВА ЗНАХІДКА.

КАЇРО (Єгипет). — Спеціяльна археольогічна комісія єгипетського уряду, що веде розкопи й досліди серед фараонівських пірамід, зробила дуже важну наукову знахідку. В одній піраміді, де похована жінка фараона Хеопса II-го, на стінах знайдено девятьсот рядків єгипетських написів.

В цих написах розповіджено багато фактів з найстаршої історії Єгипту, про які вчений світ ще нічого не знав. Отже тепер учені мають багато роботи до відчитання всіх написів та до ревізії погляду на стару єгипетську історію й доповнення тих її сторін, які залишилися ще невідомими.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОЗЗБРОЄННЯ Й ЕКОНОМІЧНА КРІЗА.

Перед кількома днями скінчились у Вашингтоні наради Міжнародньої Торговельної Палати, в яких взяли участь потентати світового промислу і фінансів, або їхні заступники. До тих нарад привязувано велике значіння, бо це зїхався був „капіталістичний інтернаціонал", який здає собі добре справу з того, що отсе „капіталістична доба" переходить важку крізу.

На тих нарадах стверджено мене-більше згідно, що всі краї терплять тепер від економічної депресії, та що життєві відносини складаються так, що чим далі, тим більше будуть неможливими такі обставини, щоби в одних краях міг бути добробут, а в інших нужда. Взаїмна економічна залежність держав наказувала би їм отже льогічно тісну кооперацію, а це знову видвигає справу ліквідації високих охоронних мит, якими себе повідмежовували держави, а ще далі — справу сплати воєнних довгів.

І ото склалося так, що в тих обох справах конгрес Міжнародньої Торговельної Палати не мав можности висказатись отверто, а тільки завинув їх, як то кажуть, у бавовну, ухвалюючи, приміром, резолюцію необхідности ревізії „політичних" довгів, розуміючи під тим на ділі воєнні довги.

Все те сталося тому, що вашингтонський уряд заявився проти піднесення ревізії воєнних довгів, як і проти зміни тарифи. Зате президент Гувер, витаючи отой „капіталістичний" конгрес, підніс у своїй промові конечну потребу негайного обмеження і зменшення зброєння з боку всіх держав. Президент виказував цілком слушно, що мимо економічної депресії видатки на армії зросли до небувалих висот, як і зросло число армій. Зате, ті, що критикували президента, підчеркували, що Злученим Державам легко говорити про обеззброєння, бо вони з обидвох боків хоронені океанами, а на суші не мають потреби боятися ніякого ворога.

Та як би не глядіти на заяву президента, вона є раціональною вже з того боку, що Злучені Держави мають цілком певно хочби тільки моральне право ставити це питання рубом, і цілком певно не годиться на ліквідацію чи зниження воєнних довгів, коли інші держави, замісць сплачувати довги, видають гроші на чимраз більше зброєння.

І добрий примір дав президент Гувер тим, що заявивсь у себе за ліквідацію ріжних військових станиць та призначення військових забудовань на гуманітарні інституції, або на якісь інші пожиточні цілі. Це був би дійсно реальний крок до реальної розвязки роззброєння, а далі й до облекшення економічної крізи.

О. Сновида:

ПЕРЕД НОВОЮ КРІЗОЮ В РОСІЇ.

Останні вістки з Росії вказують на якусь **нову крізу**, що дозріває там.

А дозріває вона під впливом двох важних фактів: **по перше**, заворушилася в ССС-і — то не на жарт — знова права опозиція; **по друге** — чимраз голосніше лунають в Европі голоси перестороги перед заливанням капіталістичного світа до держави, яка готує йому загибіль.

Щодо першого факту — зросту опозиції — то ось деякі найважніші: Бухарина, що приїхав до Москви, вітала велика юрба, кричучи — „долой Сталіна"! А Бухарін — це духовий провідник правої опозиції, яка уважає колективізацію села за катастрофу і є проти цілої політики Сталіна... Дальше, в Петербурзі і в Москві, в кількох фабриках відбулися **мітінги протесту** проти політики компартії і жадалось уступлення Сталіна. Місцеві фабричні „комячейки" мусіли, під загрозою смерти — сидіти тихо і не протестувати... Дальше: в цілім ряді місцевих комітетів партії (на Уралі і на Україні) — відкрито отверто **саботаж всіх розпоряджень центральної влади.** Всі оті розпорядження (про колективізацію, боротьбу з „куркулями", драконське стягання податків і т. п.) — місцеві органи совітської влади попросту **боялися виконати,** знаючи згори їх нездійсниміть і не хотячи наражуватися на чимраз частіші акти терору з боку населення...

А разом з правою — **росте і національна опозиція.** Найсвіжіші відомости доносять про **масові арешти на Україні.** 347 українських комсомольців і студентів арештовано і відправлено до Туруханського та інших віддалених країв Сибіру (туди, де посилав своїх „злочинців" і цар). Серед арештованих, опріч сина відомого українського комуніста-опозиціоніста Шумського, багато й Галичан. Називають імена Цьокана, Індишевського все бувші вояки галицької армії, та інші.

Всі оті відомости свідчать, що **щось попсулося у внутрішнім положенню Совітської держави;** щось не є там так, як про це кричать реклямісти большевицькі. Бо коли десятки і сотки підсовітських горожан зачинають наново наражатися на депортацію і смерть, значить „плян" не дописав, і в „пятилітку" не гаразд...

А крім того — **другий факт:** все **збільшуються прояви активні самооборони Европи проти інвазії совітської пропаганди** і взагалі політики підбиття—політичного й економічного — Европи й Америки.

От читаємо про виступ знаного вченого **Шарля Ріше,** який закликає европейську громадську думку активно змобілізуватися для відсічи совітської пропаганди. Чимраз остріше виступає проти совітських ґешефтів уряду — німецька соціялдемократія. А її орган — **„Форвертс"** є чи не найліпший противольшевицький орган Европи, не лише Німеччини; який не дарує жадного хибного кроку совітській дипльоматії, аби висмівяти лицемірство большевицької доктрини. От недавно посол совітський Овсеєнко, разом з військовим совітським атташе в Варшаві — зложили в Бельведері ґратуляції з нагоди... іменин маршала Пілсудського! Скількоб то крику було в совітській пресі, якби це зробив хто інший... Або знова, доносять газети, як большевицький посол в Геджазі, **Туракулов** — відбув паломництво до Мекки після повного мусульманського ритуалу: 12 днів не голився, пять разів денно молився, кинув каміням у „злого духа" й інше. І все це, аби зєднати собі шану правовірних мусульман — коли той Туракулов вдома в Росії провадить завзяту кампанію проти мусульманської релігії, як проти „опіюму для народу"!... На ці шарлятанства совітського уряду і вказує „Форвертс" та інша преса, а опінія Заходу чимраз більше зачинає відвертатися від цих дурисвітів...

Але й це ще не все: за думками йде чин. Недавно Банк міжнародніх виплат у Швайцарії **відмовив редисконту совітських векселів** і тим наразив совітську торговлю на поважні неприємности... А у Франції бувший міністер **Жозеф Кайо** виступив з проектом реторсії („як ти мені, так я тобі") в торговельних зносинах з СССР. Його проект — зцентралізувати французьку торговлю з Совітами (так як Совіти зцентралізували свій „Внешторг"), і не купувати від Совітів більше, ніж вони купують у Франції. Цей проект не дав би вже Совітам випомпувати від західних „буржуїв" грошей своїм домпінґом — на соціяльний переворот проти тихиж буржуїв, і інше.

Духова і фінансова еліти Европи зачинають застановлятися над ріжними проектами, аби стримати похід Росії на підбиття Заходу, розраховуючий на розпорошеність і несвідомість Европи. Разом з чимраз гіршим становищем совітського уряду в середині Росії — нічого доброго це большевикам не ворожить. В краю — нужда і злоба населення, за кордоном — **нема вже тої свободи рухів, що була, ні в політичній пропаганді, ні в економічним підбою.** Наступають тяжкі часи. Сталін буде мусіти видумати щось нового. Бо **не такою дурною показалась Европа, і не таким терпеливим підсовітське населення...** На сході Европи купчаться хмари... Назрівають нові несподіванки...

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(за квітень 1931).

I. ПРИХІД:

З перенесення з попереднього місяця		$ 91.34
Прихід в квітні 1931 р.		720.80
Разом		$812.12

II. РОЗХІД:

а) **Висилка до краю:**		
1) Боєва акція	$200.00	
2) Рідна Школа	100.00	
3) Дім Інвалідів	100.00	
4) Загранична пропаганда	100.00	
5) Захист СС. Василіянок у Бориславі	70.00	
6) Тов. „Просвіта" у Львові	50.00	
7) Політичні вязні	50.00	
8) Народній Дім у селі Богданівці (Скалат)	50.00	
9) Письменники	25.00	
10) Висилка грошей і письм	5.65	$750.65
б) Кошти удержання канцелярії		25.00
в) Мито за грамоти від Товариства Допомоги інвалідам і рольки та марки на розсилку грамот		11.20
Разом		$786.85

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід в квітні 1931	$812.12
Розхід	786.85
Остається в касі Обєднання з кінцем квітня 1931 р.	$25.27

Обєднання Укр. Організацій в Америці.

ЕПИСКОП ПРОТИ МИТРОПОЛИТА.

Епископ Хомишин видав Пастирського Листа в справі латинізації греко-кат. обряду. — Д-р Назарук за коронки і шкаплірі. — „Слово польске" бере в оборону еп. Хомишина, накидаючися на митрополита Шептицького.

Маємо до діла з новою „обрядовою" справою, якій надають політичне значіння. У відповідь на Пастирський Лист митрополита Шептицького про захования чистоти грецького обряду й пошановання наших давних звичаїв і нашої традиції, видав еп. Хомишин для вірних станиславівської дієцезії Пастирський Лист, звернений проти „візантійства".

В листі еп. Хомишина читаємо таке:

„Но хотяй ми оставали в унії чотириста літ, однак у нас тут в Галичині католицька ідея не вкорінилася була як слід в душу нашого народу. Ми замісць уживати назви „католицька" церква, радше говорили „християнська" церква. Назва „католик" була нераз уживана як шутка. Зате однак ми чваньмося обрядом, привязуючи до него велику вагу, а то з остраху перед латинщенням і польщенням. Католицькі практики, які причиняються до збудження і росту релігійного й внутрішнього життя, були уважані як латинські й як польські".

А далі еп. Хомишин описує, як зайшли зміни, як розвинулися Евхаристичний культ з припадним торжественним обходженням Божого Тіла й т. д., кінчаючи цілий ряд запроваджених у греко-кат. церкві латинських новостей тим:

„Відмовлювання коронки і розаря тепер загально практиковане через священиків і вірних. А прецінь памятаю ще часи, коли наші священики гіршилися, коли бачили в руках наших вірних коронку. Рівнож принятий шкаплір і ніхто між нами тим не гіршиться".

У звязку з цим Пастирським Листом еп. Хомишина пише старокраєве „Діло" таке:

„Нікому не секрет, що останній лист станиславівського владики звернений своїм вістрям проти найвищого достойника греко-кат. церкви, галицького митрополита Андрія, та проти його поглядів на обрядові справи, висловлених у пастирськім листі про византійство. Чи це не згіршуюче явище, особливож, коли в пастирськім листі станиславівського владики вичитаєте такі слова: „щодо дисципліни і організації католицької Церкви, то видно се по авторитеті, який ту є шанований і респектований. Значіння сего авторитету виходить з надприродної віри і совісти".

„З наведених слів виходилоб, що станиславівський владика видав свій лист проти византійства теж з „надприродної віри і совісти", тільки, на жаль, зі шкодою для авторитету і для „дисципліни й організації" греко-кат. Церкви, бо виступив гостро проти становища галицького митрополита в обрядових справах. Тепер варто спитати: хто зачинає ширити демагогію, яка може скінчитися руїною нашої церкви і нації — „Діло" чи може хто інший? Ми думаємо, що до того веде демагогія „Нової Зорі"".

Останній уступ щодо „Нової Зорі" якої редактором є д-р Осип Назарук, є відповідь „Діла" на напад „Нової Зорі" за те, що „Діло" згадало за „шкаплірі й коронки" Пастирського Листа еп. Хомишина.

Д-р Назарук, котрий, як відомо, започаткував церковну боротьбу в Америці, будучи під покровом еп. Хомишина, обороняє тепер разом з ним льояльність супроти Польщі, а в обрядових справах „коронки і шкаплірі". Львівське „Слово Польске", розбираючи зміст обидвох пастирських листів про обрядові справи, добачує в них політичний підклад. Воно розріжнює дві ідеольоґії: одну еп. Хомишина, а другу митрополита Шептицького, й пише:

„Епископ Хомишин є передовсім священиком, слугою католицької церкви, а митрополит Шептицький є передовсім політиком, що вважає церкву за знаряддя для реалізації наскрізь політичних плянів „галицько - українського" сепаратизму.

„Католицька, „римська" і західна" ідеольоґія о. Хомишина мусить вести до наказу льояльности руского населення супроти держави, до афірмації державної влади, а навіть до постуляту сильної та суцільної польської держави. Реалізація такої ідеольоґії мусить довести до тісного сціплення руского населення з державою, до його удержавлення".

„Політичне, „східне" становище о. Шептицького веде теж неухильно до точно означених наслідків: укріплює і поглиблює культурні ріжниці між руским населенням і польською суспільністю, намагається поставити між ними перегороду, якої не можна перейти, тобто в остаточних наслідках веде руске населення до противставлення державі, до її поборювання".

При кінці „Слово Польске" взиває польський уряд зробити конець „деструктивній" роботі митрополита Шептицького, бо вона „може загрожувати як інтересам держави так і католицької церкви на польських землях заколотом і розстроєм, якщо польська державна влада і покликані в Польщі до оборони найживотніших інтересів католицької церкви чинники малиб її толерувати".

Пише д-р Назарук, що вже в наших церквах „зачинають ся бійки", та що настають часи страшного згіршення, а то й руїни нашої церкви. І чи можна дивуватися що так є, коли діються такі речі.

Ми тому не дивуємося. Адже тут в Америці ми самі були свідками, як д-р Назарук заганяв іміграцію до релігійної боротьби і доводив до руїни церкви. Тепер продовжує він на рідній землі розпочате тут діло при помочі нових покровителів: свого протектора еп. Хомишина, а далі ще й польської преси та польського уряду, які ревно боронять пропагаторів льояльности супроти польської держави і латинізації української греко-кат. церкви.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться у вівторок, 19-го травня, в годині 1.30 в полудне, в Укр. Гали, 1944 Норт Іріі ул. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо є важні справи до вирішення. Довгуючі нехай постараються вирівнати свої залеглости. 30-го травня відбудеться товариська забава, тому ваша присутність на сім мітінгу конечна. — Никола Читвінський, фін. секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в середу, 20-го травня, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Домі, 700 Джексон Ст. Норт 1ст. Проситься всіх членів прибути на мітінґ. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Іван Кіт, предс.; О. Шабатура, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячний мітінґ відбудеться у вівторок, 19 травня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній де звичайно. Проситься членів прибути на означений час, бо є багато важних справ до полагодження. Котрі члени не являться на мітінґу, хай пізніше не говорять, що уряд і кількох членів переводять ухвали після своє волі. Довгуючих членів взиваєтьсе прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Член котрий довгує два місяці, тратить право до запомоги враз зі слабости. — Іван Дорофей, предс., А. Іванів, секр.

Д-р А. Т. Кібзей.

СПОМИНИ З ПОБУТУ НА УКРАЇНІ.

(7)

Снідання.

В неділю рано я пробудився. Була вже мабуть година 9-та. Я встав, вмився, зодягнувся скоренько й зійшов на долину шукати за сніданням. Та в готелю сніданнє не дають, тільки обід і вечерю. За сніданням кождий гість сам мусить деінде глядіти. Казали мені в готелю, що є якась кофейня чи „кондиторская" зараз по противнім боці бульвару, напроти готелю. Туди я й пішов і там поснідав. Замовив я собі каву, малу булочку з сивасої муки та кусник масла. За те заплатив я 90 копійок. Це видавалось мені трохи задорого, порівнюючи з цінами в Америці, де за таке саме, а може й ліпше сніданнє, платиться в ресторані що найбільше 25 центів, а тут 90 копійок рівналось 45 американським центам! Але сказали мені, що це приватна кофейня, що власники їх платять високі данини урядови, тому й так дорого або майже вдвоє дорожче треба платити ніж платиться за те саме в державних підприємствах. На сніданню під ту пору було крім мене кільканацять інших людей, що видавались мені доволі інтелігентними з лиця й поведення та не зле були одягнені. Особливо один з тих людей підпав мені під увагу. Виглядав наче якийсь артист.

І якраз не помилився я в моїй здогадці. Пізніше бачив я того самого „товариша" в Пролетарськім Саду, де він якраз проводив орхестрою.

В Софійськім Соборі.

Не знаючи тоді ще нікого у Києві й не маючи до нікого якихнебудь рекомендацій, я — поснідавши — не знав, що дальше робити та де йти. Але вирішив, що коли це неділя, то найкраще буде, як піду до церкви. Та до котрої? Отож до найближчої. Спитався я якогось Москаля (розумієтся, що в Києві на вулицях чути тільки російську мову), де є найближча церква. Я знаходився тепер якраз на збігу вулиць Миколаївської і Хрещатика (Карла Маркса і Воровського). Москаль показав мені найближчу церкву на горі. По кількох хвилинах я перейшов три або чотири групи камяниць (блоків) під гору; побачив там величезну площу, на котрій взносилася церква, обмурована високим муром, а над брамою мурів була дзвіниця. Туди я й зайшов.

Увійшовши на церковну площу, я побачив, що там були дві церкви: одна мала, стара; а друга величезна, з многими банями та золоченими верхами й хрестами. Я обійшов велику церкву довкола й на останку натрапив на входові двері та увийшов в середину. Тоді якраз відправлялася Служба Божа. Спершу думав я лишитися лиш на хвилину в церкві, а відтак піти дальше оглядати Київ, але зараз при вході я спитався якогось служачого священика, що це за церква. Поглянув на мене дуже підозріливочим оком, але, почувши українську мову, відповів мені, що се Софійський Собор. Мені зробилося соромно, але я мусів приняти се — як то кажуть — за добру монету, бож й як може правдивий Українець не пізнати найбільшого і найкращого на Україні храму Божого?...

Я став розглядатись по церкві. Є це величезна будова у вигляді хреста. Будова цеї святині приписується звичайно князеви Ярославови Мудрому, котрий побудував її між роками 1017 і 1037 на тім місці, де в останній раз побив Печенігів так рішучо, що від того часу про них у літописях наших і чутки нема.

Людей в церкві не було багато, а й ті, що були — це старики, більшість жінок. Всі були одягнені дуже убого. Ціла публика більше похожа була на старців та жебраків як на звичайну церковну громаду, яку можна бачити в церквах інших держав. Службу Божу правив митрополит Липківський українською мовою. По церкві розносився прекрасний український спів. Скоро зачали співати народною мовою „Іже Херувими". Спів був такий гарний та гармонійний, що, вслухуючись у нього, можна було справді чудуватися. Признаюся, що я ніколи в життю моїм такого гарного хору не чув — особливо такого співу басів та неначе ангельських сопранів. І здавалося, що спів той походить не з хорів — ззаду церкви, але десь зпоза престола. Я розглядався, щоби побачити, де співаки. На останку побачив я хори вгорі, позаду церкви. Бажав я побачити й хористів самих, тай зачав шукати за сходами, щоб на хори зайти. Перейшовши повздовж та впоперек церкву, зупинився я врешті перед дверима до сходів, що вели на хори. Там стояв якийсь чоловік, коли я пробував отворити двері, він не пустив мене. Сказав, що вступ на хори заборонений всім нехористам. З тим я мусів погодитися, хоч і як дуже щось тягло мене, щоби побачити тих, що так чудово співали. Аж на сім кілька днів пізніше я довідався, що нехористам вступ на хори тому заборонений, бо декотрі співаки займають державні посади та коли б хтось доніс про те урядови, то вони могли би виставитися на деякі клопоти та неприємности, а можливо й на втрату посад. Уряд СССР уважає чоловіка, що ходить до церкви, найбільшим зацофанцем, некультурним, а навіть „контр-революціонером", ніяк непобажаним для держави.

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ

З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА, яке відбулося на днях від 16. до 20. лютого 1931 р.

Звіт головного фінансового секретаря, Романа Слободяна.

(Продовження).

(17)

Молодечий Департамент.

Молодечий Департамент має своє окреме діловодство, справлання до стейтів та оцінку грамот. Місячні вкладки табельки ч. 1 і ч. 2 є подані разом.

JUVENILE DEPARTMENT OF THE U. N. ASS'N.

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance from 1929	$139,086.92	$60,168.40	$199,255.32
Income from January 1, 1929 to December 31, 1930.			
Net amount received from insured	27,233.95	13,616.93	40,850.88
Gross interest on mortgages	2,924.00		2,924.00
Gross interest on bonds	2,995.00		2,995.00
Gross interest from Banks	1,368.86	2,488.42	3,857.28
Sale of Lodge Supplies		110.03	110.03
Total income	$ 34,521.81	$16,215.38	$ 50,737.19
Amounts carried forward	$173,608.73	$76,383.78	$249,992.51

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amounts brought forward	$173,608.73	$76,383.78	$249,992.51
Disbursement from January 1, 1930 to December 31, 1930.			
Death claims	4,532.00		4,532.00
Salaries of office Employees		3,129.00	3,129.00
Printing, Stationery, Lodge Sup. & Juvenile Mabazine		3,414.45	3,414.45
Postage, Express, etc		204.50	204.50
Actuary		100.00	100.00
Gross loss on sale	68.00		68.00
Total disbursements	$ 4,600.00	$ 6,847.95	$ 11,447.95
Balance	$169,008.73	$69,535.83	$238,544.56

NUMBER OF DEATHS & DEATHS LOSSES DURING 1930.

Attained ages	Number of Deaths Reported During Year	Deaths Losses Reported During Year
2	2	20.00
[illegible]	2	132.00
[illegible]	2	260.00
[illegible]	4	372.00
[illegible]	2	570.00
10	1	200.00
11	2	380.00
13	1	306.00
14	1	346.00
15	1	346.00
16	3	1,200.00
17	1	400.00
Total	22	4,532.00

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS IN INFANTILE BRANCH

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims incurred during the year	22	$4,532.00
Claims paid during the year	22	4,532.00
Balance	—	—

Табеля доходів виказує, що з місячних вкладок прибуло $40,850.88, проценти від морґеджів $2,924, від бондів $2,995, з банків $3,857.28, а за книжочки, відзнаки і т. п. $100.03 — разом дохід був $50,737.19. Загальний розхід був на суму $11,447.95. Остається біланс в сумі $238,544.56. Треба признати, що Молод. Департамент по реформі з липня 1921 р. зростає дуже гарно. На конвенції в Нюарку ухвалено резолюцію, щоб уряд старався про поширення бенефітів, наскільки се буде можливим. Ми старались про поширенне плати при У. Н. С., однак ся справа є дуже складна і тяжка та тої справи не викінчено на останнім річнім расіданню. Сейчас по засіданню, коли віддано стейтменти для оцінки грамот, ми зажадали інформації від асекураційного знавця, п. Л. Дж. Вулфа, чи не можна би хоч сю табельку ч. 1 справити і за всі менші діти збільшити посмертні запомоги. По точнім обчисленню нас повідомлено, що зогляду на ґарний зріст фондів є можливим піднести посмертні запомоги для всіх дітей, обезпечених в Т. 1, почавши від року до шістьох літ. Отсю справлену табелю зреферую і предложу до одобрення пізніше, як справа прийде на порядок дня.

Справоздання Сиротинця-Захисту.

Від членів	$ 241.02
З відділових кас	30.00
З підприємств	152.55
Процент з банку, січень 1931	2,768.93
Разом	$ 3,192.50
Перенесено з 1929 р.	46,246.96
З днем 1 січня 1931 остається	$49,439.46

Справоздання Фонду С. Ядловського.

Жертва У. Н. С. (ухвала гол. річ. засідання)	$1,100.00
Жертви членів і відділів У. Н. С.	139.85
Процент з банку	57.07
Разом	$1,396.92
Вислано до краю на кошти проектів	11.00
Остається за 1930	$1,385.92
Перенесено з 1929 р.	1,216.18
З днем 1-го січня 1931 остається готівка	$2,602.10
На фонд стипендійний	2,056.10
На памятник на гробі	546.00

Всі рахункові зіставлення вичерпані, а решту доповнять інші урядники. При запитах подам більше пояснень. Праця під сю пору є велика і відповідальна і все те треба часто переживати нервами. Поза звичайною працею викінчується богато всякої переписки. Наскільки було можливим, я старався бути між членами та при всяких нагодах виголошувати промови. Живим словом можна дуже богато зробити, та, на жаль, на подальші околиці від осідку організації не можливо виїжджати. Сю працю повинні робити всі головні урядники у своїх округах, по можности своїх сил. Отсим кінчу свій звіт з вірою, що теперішня депресія минеться. Тома Едисон заявив, що він вже пережив пять таких кріз, тому для нього й отся не страшна. І для нас особисто може вона не булаб страшна, однак нам повірено провід отсеї організації і над її добром ми мусимо всі тремтіти, щоби з теперішної кризі вийти без втрат, а якщо втрати мусять бути, то щоби були як найменші.

(Дальше буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

РОЗВІЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

за час від 22. лютого 1894 р. до 31 грудня 1930 р.

Число пор.	Рік	Число членів	Вкладки, розмет, табеля смерт.	Разом всі фонди	Фонд сирітський під опікою УНС.	Власність У. Н. Союза	Загальні замкнення з кінцем року
1	1894		50 цнт.	$ 220.35	$	$ 220.35	$ 220.35
2	1895		„	385.25		385.25	605.60
3	1896	587	„	151.36		151.36	756.96
4	1897	1,019	„	2,187.97		2,187.97	2,944.93
5	1898	1,593	„	2,743.64	304.05	2,439.59	5,688.57
6	1899	2,057	„	1,198.51	1,145.00	53.51	6,887.08
7	1900	3,067	70 цнт.	3,297.32	14.49	3,282.83	10,184.40
8	1901	3,711	„	2,111.48	1,400.00	711.48	12,295.00
9	1902	3,384	„	1,956.31	750.00	1,206.31	14,252.19
10	1903	3,796	„	877.66	2,439.73		15,129.85
11	1904	5,857	„	2,863.49	2,309.11		17,993,34
12	1905	6,547	„		3,379.80		16,491.75
13	1906	7,888	„	5,712.00	3,443.15		23,705.34
14	1907	8,540	Розмет	13,404.33	6,270.07	5,453.52	37,109.67
15	1908	8,795	„	8,961.59		8,961.59	46,071.26
16	1909	11,793	„	20,053.45	6,232.91	13,382.64	66,124.71
17	1910	14,430	„	34,264.25	11,182.64	23,081.61	100,388.96
18	1911	13,280	„	7,912.05	4,079.14	3,832.91	108,301.01
19	1912	14.917	„	32,229.86	4,518.37	27,711.49	140,530.87
20	1913	19,110	„	51,346.37	2,773.14	48,573.23	191,877.24
21	1914	12,396	„	69,852.22	11,936.42	57,915.80	261.729.46
22	1915	6,750	Після літ	21,780.37		21,780.37	283,509.83
23	1916	9,174	„	62,403.72	2,491.60	59,912.12	345.913.55
24	1917	10,008	„	86,099.01	9,642.42	76,456.59	432.012.56
25	1918	11,891	„				416,196.02
26	1919	12,445	„	87,844.03	19,688.41	68,155.62	519,856.59
27	1920	12,237	„	66,461.39	6,119.98	60,341.41	586,317.98
28	1921	11,815	„	119,883.51	9,296.33	110,587.18	706,201.49
29	1922	12,427	„	121.764.86	11,185.35	110.579.51	827,966.35
30	1923	14,790	„	156,012.46	28,412.32	127,600.14	983,978.81
31	1924	17,011	„	180,228.83	8,307.43	171,921.40	1,164,207.64
32	1925	18,195	„	170,207.83	4,628.30	165,579.53	1,334,415.47
33	1926	19,332	„	234,580.73	600.95	233,979.78	1,568,996.20
34	1927	19,962	„	214.593.10	7,514.41	207,078.69	1,783,589.30
35	1928	20,381	„	248,967.53	9,950.53	239,017.00	2,032,556.83
36	1929	21,286	„	159,229.82	16,951.17	142,278.65	2,191,786.65
37	1930	21,338	„	267,273.77	6,278.55	260,995.22	2,459,060.42
				$2,459,060.16	$203,245.77	$2,255,814.65	$2,459,060.42

Маєток Молодечого Департаменту У. Н. Союза	**238,544.56**
Загальний маєток У. Н. Союза	**$2,697,604.98**
Фонд сирітський У. Н. Союза	**203,245.77**
Власний маєток організації крім Друкарні і Книгарні	**$2,494,359.21**

Табелі розвою майна У. Н. С. виказують, що власні фонди У. Н. С. старих членів збільшились на суму $260,995.22, а Молодечого Департаменту на $39,289.24 — разом на суму $300,284.46. Се найвищий приріст майна за час існовання організації.

—o—

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Рух серед молодіжи.

A Junior Club is formed in New York City.

At a meeting held by the Ukrainian Club "Dniester" in February, 1930, a motion was brought forth for consideration that a junior club be formed.

This was the origin of the Ukrainian Athletic Social Club of N. Y. On March 15, 1930, a comparatively small group of Ukrainian young blood, men and women, assembled in one of the meeting rooms in Ukrainian National Hall, at 217 E. 6th St., to organize a club that would be both enjoyable and beneficial to its members. With this purpose in mind we progressed rapidly and procured a registration of 150 members.

We held several dances and all proved both financial and social successes. In warm weather we had several boat rides up the Hudson which were really enjoyable and are already being looked forward to.

All our social and athletic activities are quite popular in the metropolitan district.

At present we are holding a drive for a larger membership in order to have more of the Ukrainian youth come in contact with each other and enjoy themselves only as the Ukrainians should.

Our meetings and social gatherings, both prominent features, are held every Thursday evening at 8.00 P. M. at the Ukrainian National Hall.

In order to convince yourselves and obtain more information about us, why not come to our second annual dance, which will be held on Saturday, May 23, 1931, at the Ukrainian Nat'l Hall. We are featuring the Black and White Syncopators, who will supply us with continous dance music, both Ukrainian and American.

We are sure you will have — well, the Ukes have a word for it.

Michael Hyrka and **Andrew Chimcn**, Publicity Managers.

ДО ПОІМЕННОГО ВИКАЗУ ЖЕРТВ НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

за березень і квітень 1931 р.

На проголошену суму $5.00 з Вудбайн, Н. Дж., зложили свої жертви члени Бр. св. Миколая, від. 378 У. Н. С., як слідує: Василь Гальчук, Іван Черкас, Олекса Барняк, Катерина Панас і Олена Кузан по $1.00.

По проголошенню виказу секретар відділу, Микола Кузан, доложив від себе жертву в сумі $1.00. Ся сума буде втягнена в слідуючий виказ.

Р. Слободян, фін. секр.

Моріц вернувся зі школи і каже до свого батька:

— Тату, ми нині вчилися в школі про стоногу. Як можна порахувати, що вона має сто ніг?!

— Ну, певно якийсь гой порахував!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

БРУКЛИН, Н. Й.

На читальню й оркестру в Отиневичах.

Справоздання комітету для збірки на читальню „Просвіти" й дуту оркестру в селі Отиневичі, повіт Бібрка, Галичина. Жертвували: Іван Коптюх 12 дол.; по 10 дол.: Гр. Бардак, Анна Головчак, І. Мигович (мол); по 5 дол.: Т. Стегницький, М. Стегницький, М. Путас, Г. Мазур, Ярина Пухаль, П. Саляк; по 3 дол.: Анеля Стегницька; по 2 дол.: Г. Пук, П. Кузів, С. Медвідь, А. Лешко, Варвара Вербовська, Т. Карплюк (з Виткова); по 1 дол.: Г. Клімкович, П. Мода, Анна Стегницька, Катерина Корецька, Танька Корецька, С. Бернацький, І. Жук, П. Фруса, Ф. Бучко. Разом зібрано 96 долярів. Іван Коптюх дожичив 4 дол. Разом післано 100 дол. до рідного села. Кошти скликування зборів покрили Іван Коптюх і Григорій Бардак.

Кличемо краянів, котрі ще не зложили, хай пришлють до другої збірки.

За комітет: **Григорій Бардак, Іван Коптюх, Марія Стегницька, Теофіль Стегницький, Анна Головчак.**

БОСТОН, МАСС.

Допомагаймо Рідному Краєви і нашому Обєднанню жертвами і ділами.

Мушу ствердити, що нашу громаду обурив нанад краєвих угодовців на наше Обєднанне. Тутешнім розбивачам одного національного фронту ми вже не дивуємося, але як можуть підкопувати з краю Обєднанне, це вже не зрозуміле! Це можуть зробити хіба дійсні угодовці хіба тому, що Обєднанне пропаґує безкомпромісову боротьбу з окупантами.

За 9 літ свого істнування Обєднанне дало вже доволі доказу своєї ідейної, чесної праці. Престіжу Обєднання ніхто вже не всилі захитати, бо воно стало дійсною народною інституцією. Обєднанне дійсно дбає про наші справи тут в Америці й у Рідним Краю. Воно нищить безідейність, заскорузлість. Воно загріває нарід до дальшої боротьби і витревалости. Воно додає віри в наші сили і в нашу побіду. Забирає голос у кождій важній справі й є виразом нашого національного проводу в Америці.

Ось тому ми є тут за Обєднанне. І тому рішили ми його тепер ще більше попирати, коли на нього нападають. Як і рішили поширити між Американцями видану Обєднаннєм книжку про польську пацифікацію.

Підчас представлення, яке відограно заходами нашої громади при українській православній церкві, громадянин Чоник порушив ті всі справи, а підчас перерви скинено до капелюха $7 на пресовий фонд для поширення пропаганди в нашій справі.

Українська Православна Громада передала чек на $60 для вислання до Обєднання як збірку з коляди, призначену на Рідну Школу.

Товариство Запорожська Січ зложило $5 на Рідну Школу.

На руки підписаного зложили по $1: д-р Е. Самійленко, О. Войтків, О. Любачівський, а за книжку „За океаном" $1, А. Гримак 50 цнт.

Гром. І. Берестецький і його жінка Мартуня розпродали календарі Рідної Школи і книжки „За океаном" на $15. Зложили по $1: М. Волошин, Т. Берестецький, М. Івашків, Мартуня Берестецька, А. Баліцький. По 50 центів: Марія Костецька, Т. Берестецький, О. Любачівський, І. Волощук; по 25 цнт.: Т. Костецький, А. Кутний, С. Сухецький, Й. Свідзінський, П. Давискиба, О. Шафранська, П. Пізюра, Н. Берестецький, І. Щук. Разом вислано до Обєднання $91.50.

Н. Давискиба.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN YOUTH SLAIN IN LVOV.

LVOV, Poland, May 13 (AP). — A twenty-year-old Ukrainian who has been attending a Polish high school despite a letter warning him to stay away was shot dead last night as he was leaving his house.

(The New York Evening Post, May 13, 1931).

TO OPEN UKRAINIAN WEEK.

Pro-America to Present Program at Grand Central Palace Today.

Ukrainian Week, the first of a series of programs presented by Pro-America, newly formed society of foreign-born women citizens, will start today at the Grand Central Palace, Mrs. Jeanne Carpenter, president of Pro-America, announced yesterday. Today's program will include a reception to Mrs. Marie Skuba, chairman of the Ukrainian section of the society.

Music will be furnished by the Ukrainian Symphony Orchestra, of which Michael Hayvoronsky is leader. Dances scheduled by the Avramenko dancers for tonight have been postponed to next Tuesday.

(The New York Times, May 13, 1931).

A UKRAINIAN HONORED.

March 17th was a gala day, not only for the Sons and Dauhters of Old Erin, but also for Chapter No. 15, Home Office Veterans.

Michael McTigue and Tymko Milesczuk, who have each twenty-five years service with the Company and Otto Fleig and Vincent Mastopietro, who recently completed twenty years, were honor guests at a luncheon tendered by the Chapter. Mr. McTigue is of the Elevator Staff, Mr. Milesczuk (known as Tommy) is a messenger in the Superintendent of Buildings Office and Messrs. Fleig and Mastopietro each play an important part in the daily life of the Home Office as head of the bakery and laundry respectively.

("The Home Office," New York, April 1931.)

Батько пішов із синком до ліса. Синок надибав черниці, що були недостиглі, тому червонаві.

— Тату, чи то черниці? — питається синок.

— Так, сину.

— А чомуж вони червоні, а не чорні?

— Бо ще зелені! — пояснив батько.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! ПОЗІР!

РІДНА ШКОЛА ім. І. ФРАНКА улаштовує

КОНЦЕРТ і ПРЕДСТАВЛЕННЯ

В НЕДІЛЮ, 17. ТРАВНЯ 1931 в годині 7.30 ввечір В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 849 N. FRANKLIN STREET.

Родимці! В скорі прийдуть горячі дні і вечорі, коли то розбіжимося по лісах, парках, фармах та будемо тішитися природою. Через цих кілька місяців горячі не будемо мати нагоди бачити нашої дітвори на сцені, ані почути милий звук рідної пісні з моломоденьких грудей. Своєю присутністю заставимо діточок до дальшої праці над плеканням штуки і рідної пісні.—В концерті бере також участь Діточа Орхестра під батутою п. Ф. Дубаса. 112-3

Управа Рідної Школи ім. І. Франка в Філаделфії, Па.

Подяка.

Моя теща вже два місяці нездужала на горло. Як зажила вашого еліксіру, пане аптикар, уже зовсім не може говорити. Прошу прислати ще два слоїки такого еліксіру.

—o—

Учитель: Як буде „будучий час" від „одружитися"?

Учениця: „Розвестися".

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА.

(20)

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Поволі Тарзан привчив пантеру до Мугамбі, а його привчив не боятися Шіти. Тарзан все плянував як найскорше відплисти на човнах від острова. Але він удвох з Мугамбі не зміг би доплисти човном до материка, а треба було привчити до орудування веслами також малп. Майже цілий тиждень прогаяно на те, щоби привчити малп не боятися всідати до човна, а потім уже справа пішла лекше.

Починаючи з коротких поїздок човном, малпи поволі привчилися до довших поїздок і вже самі любили сідати до човна та гнати його по воді. Акут виявив найбільшу зацікавленість до човна й розуміння справлятися на нім. Його Тарзан призначив бути на переді човна й ніби вести його. Це Акутови дуже подобалося, бо він удавав і тут себе ватажком, що веде своїх товаришів.

Мугамбі казав Тарзанові, що земля лежить недалеко від острова й туди можна добратися з залогою з малп, яка вже звикла до човна. Тарзанові хотілося скорше вибратися з острова, куди ніколи жаден корабель не зайде. Одного разу нарешті Тарзан рішив відплисти після того, як кілька днів шаліла буря й здавалося вітер уже затих на довше. Раненько Тарзан і Мугамбі вирушили в море на човні разом з малпами й пантерою.

На переді човна всів Тарзан, а біля нього примостилася пантера Шіта. При кермі сів Мугамбі. До човна прирбили щоглу, а на ній розпяли вітрила, зроблені з трави та інших рослин джунглів. Дванацять малп, разом зі своїм ватажком Акутом, здивовано дивилися на вітрила, а особливо на беріг острова, який поволі почав зникати з їх очей. Човен виходив із заливу на відкрите море.

—o—